

องค์การที่ให้บริการครอบครัวและผู้ช่วยบัณฑิต : การศึกษาการให้บริการ
ทางสังคมส่งเสริมการเข้าร่วมเป็นราย

นางวีณา นันพันธุ์ราษฎร์

004361

ศูนย์วิทยบรังษัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาลัษณะวิทยา
ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา^๑
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๗

FAMILY SERVICE AGENCIES AND THEIR CLIENTS :

A STUDY OF CASEWORK TREATMENT

Mrs. Vina Nontapanthawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Arts in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

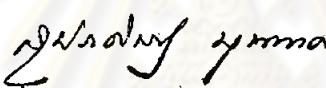
Graduate School

Chulalongkorn University

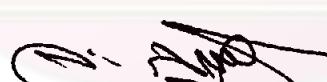
1979

หัวขอวิทยานิพนธ์ องค์การที่ให้บริการครอบครัวและผู้ช่วยครอบครัวบริการ :
 การศึกษาการให้บริการทางสังคมส่งเคราะห์เนพาราย
 โดย นางวีณา นนพนันชาสาวัย
 ภาควิชา สังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุพัตรา สุภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิรัตน์)

 ผู้จัดการ กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แนวโน้ม นามาคร์)

 ผู้ช่วย กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	องค์การที่ให้บริการครอบครัวและผู้ช่วยครอบครัว :
ชื่อนิสิต	การศึกษาการให้บริการทางสังคมส่งเคาะท์เนเพาระบบ
อาจารย์ที่ปรึกษา	นางวีณา นนพัณชาภาทัย
ภาควิชา	รองศาสตราจารย์ลุพัตรา สุภาพ
ปีการศึกษา	สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์
	๒๕๖๑

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มุ่งที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร ของผู้ช่วยครอบครัว กับการมาขอรับบริการ เป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว ปัญหาที่นำมาขอรับบริการ บริการที่ได้รับ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของนักสังคมส่งเคาะท์ เนเพาระบบในการให้บริการครอบครัว

ข้อมูลที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้ รวบรวมมาจาก การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านผู้ช่วยครอบครัว ในองค์การที่ให้บริการครอบครัว จำนวน ๔ องค์การ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลจากนักสังคมส่งเคาะท์ที่ปฏิบัติงานในองค์การทั้ง ๔ แห่งอีกด้วย

ผลการศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ช่วยครอบครัวในองค์การที่ให้บริการครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน ๒๗๓ ราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง และจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้ที่มีอาชญากรรมขอรับบริการ เป็นจำนวนมากกว่าผู้ที่มีอาชญากรรม ล้วนๆที่ผ่านการสมรสแล้ว มากขอรับบริการมากกว่าผู้ที่ยังไม่สมรสในจำนวนผู้ที่ผ่านการสมรสตามแล้วนี้ ผู้ที่อย่างร่างกายมากขอรับบริการมากกว่าผู้อื่น ในด้านการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอาชีพคุกค้าง และค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยอาศัยอยู่ในอยู่ในแหล่งการค้าหรืออพกภายนอกอย่างในที่ เช่น

ผู้ขอรับบริการ กังวลว่าแล้วส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ มีความต้องการทางด้านการเงิน และบริการที่ได้รับจากการศึกษาช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ขอรับบริการ โดยให้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของนักลังค์บลสก์ฯ ที่ส่วนใหญ่เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบุคลากรที่ไม่เพียงพอและปริมาณงาน และขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ยานพาหนะในการออกเยี่ยมบ้าน และการทิคามหลังจากการปฏิบัติงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติฐานในการศึกษาไว้ว่า “ภูมิหลังทางค่านเร้า ลักษณะ สังคม และการศึกษา ของผู้เข้ารับบริการในองค์การที่ให้บริการครอบครัว เป็นผลของการมาขอรับบริการ เป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว”

ผลการศึกษาปรากฏว่า ภูมิหลังทางค่านิรุกติ์ สังคม และการศึกษาของผู้มาขอรับบริการในองค์การที่ให้บริการครอบครัวไม่มีผลต่อการมาขอรับบริการเป็นประจำหรือครั้งคราว

นอกจากนี้ศูนย์ภาษาได้ให้ขอเสนอแนะว่า องค์การที่ให้บริการ ครอบคลุมทั้ง
ของรัฐและเอกชน ควรที่จะร่วมมือและประสานงานกันในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร
วิธีการ และความคิดเห็นในการให้บริการ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิผล ในการให้บริการแก่
ครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดของสังคม ให้มีความผาสุก และมีความมั่นคงอันจะ
ส่งผลดีต่อประเทศชาติในที่สุด.

Thesis Title Family Service Agencies and Their Clients :
 A Study of Casework Treatment

Name Mrs. Vina Nontapanthawat

Thesis Advisor Associate Professor Supatra Supharb

Department Sociology and Anthropology

Academic Year 1979

Abstract

The purpose of this thesis is to test the relationships between certain characteristics of clients of four family service agencies with the continuance and discontinuance of the casework treatments and services. The nature of clients' problems, the services received from the agencies and the problems of social workers in family service itself are included in this study.

The data for the study are collected from the interview of 217 clients and 23 social workers in four different family service agencies.

It is found that most of clients are female with elementary education background. The younger clients seem to request more service than the older ones. Married women tend to seek aids more than unmarried women. The divorcees come for service more than the married people. Most of clients are of low income group. They mainly engage in petty commerce and household duties. Most

of them live in rented houses.

The major problem is economic difficulty. Consequently, needs for financial support and aids for their livelihood are constantly sought from the family service agencies.

The general problem of the family service agencies is the lack of substantial personnel and facilities for the follow-up treatments.

The hypothesis of this study is as follows : the continuance and discontinuance of treatments are related to the clients' social, economic and education backgrounds.

The study finally indicates that these social, economic and education factors are found to have no direct effect on the continuance and discontinuance of family services.

It is recommended that all existing family service agencies should aim at a more constructive coordination in information exchange, methods and services, thus, avoiding the duplication of service and, at the same time, bringing about the general improvement of treatments. The service will, then, be more beneficial to the clients and their family.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จอุปถัมภ์ไปโดยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ
หด้ายท่านคุยอกัน อาทิ รองศาสตราจารย์สุพัตรา สุภาพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
แห่งนอย นามาตร ซึ่งได้เลี้ยงดูเวลาทั้งราชการและส่วนตัว ในการให้คำ
แนะนำ ชี้แจง ตลอดจนการตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร. เสริม ปุณณิศาณนท์
ศาสตราจารย์ชูภู สุภาพ ที่กรุณามาให้คำแนะนำแก้ไขเช่นเดียวกัน อาจารย์คุรุราตน์
ธรรมรักษ์ ตลอดจนนักลังคมสั่ง เคราะห์ที่ในองค์การที่ให้บริการ ครอบคลุมทุกท่าน
ที่ให้คำแนะนำและให้ความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และคุณ
มานพ จิตคุณษา ที่ให้คำแนะนำในการ เชียนวิทยานิพนธ์คลอเคล้า ผู้เขียนขอ
กราบขอบพระคุณและขอขอบคุณ ไว้ในโอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณ คุณอาจินทร์ นนทพันธุ์ วัวหบ
ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์คลอเคล้า จนกระทั่งสำเร็จ
เป็นฉบับสมบูรณ์.

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
กิจกรรมประจำภาค
รายการงานประจำปี

๒
๓
๔
๕

บทที่

๑	บทนำ	๑
๒	แนวคิดและทฤษฎี	๑๔
๓	ประวัติการส่งเคราะห์อาบครัว	๑๒๙
๔	วิธีกำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้	๔๖
๕	ผลการวิจัย	๕๘
๖	สรุปและขอเสนอแนะ	๑๖๐
	บรรณานุกรม	๑๗๔
	ภาคผนวก	๑๗๖
	ประวัติ	๑๗๘

ศูนย์วิทยบริพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

รายการ	หน้า
๑ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มผู้ขอรับบริการ ในองค์กรที่ให้บริการครอบครัว	๔๗
๒ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของรายเยี่ยมบ้าน บุขขอรับบริการ	๔๘
๓ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ เพศ	๖๐
๔ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ อายุ	๖๙
๕ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ สถานภาพ ในครอบครัว	๖๒
๖ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ สถานภาพ ก้าวสาม步	๖๓
๗ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ จำนวนบุตร	๖๖
๘ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ ระดับการศึกษา	๖๗
๙ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ อารมณ์	๖๘
๑๐ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ รายได้ต่อเดือน	๗๐
๑๑ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ ที่อยู่ปัจจุบัน	๗๑
๑๒ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ ลักษณะที่อยู่อาศัย	๗๒
๑๓ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ ลักษณะปัญหา ที่มาขอรับบริการ	๗๕
๑๔ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ เพศกับลักษณะ ปัญหาที่มาขอรับบริการ	๘๙
๑๕ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ อายุกับลักษณะ ปัญหาที่มาขอรับบริการ	๘๗

รายการที่	หน้า
๑๖ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของสถานภาพ การสมาร์กนอลักษณะปัญหาที่มาขอรับบริการ	๔๕
๑๗ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของระดับการศึกษา กับลักษณะปัญหาที่มาขอรับบริการ	๔๖
๑๘ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเชื้อพันธุ์กับลักษณะ ปัญหาที่มาขอรับบริการ	๔๗
๑๙ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของรายได้กับ ลักษณะปัญหาที่มาขอรับบริการ	๔๙
๒๐ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของลักษณะที่อยู่อาศัย กับลักษณะปัญหาที่มาขอรับบริการ	๕๐
๒๑ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของความต้องการ การช่วยเหลือ	๕๑
๒๒ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของบริการที่ได้รับ	๕๐๒
๒๓ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของความรู้สึก ของผู้ขอรับบริการเกี่ยวกับปัญหาเมื่อได้รับบริการแล้ว	๕๐๓
๒๔ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของความเห็น เกี่ยวกับการให้บริการของหน่วยงาน	๕๐๓
๒๕ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของกิจกรรม เป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๕๐๔
๒๖ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเพศที่มีคือ [†] กิจกรรมมาขอรับบริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๕๐๔
๒๗ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของระดับอาชญากรรม [†] กิจกรรมมาขอรับบริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๕๐๕

รายการที่	หน้า
๒๔ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของสถานภาพในครองครัวกับภาระมากของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๙๐	
๒๕ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของสถานภาพการสมรสกับภาระมากของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๙๑	
๓๐ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของจำนวนบุคคลกับภาระของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๙๕	
๓๑ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของระดับการศึกษากับภาระของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๙๗	
๓๒ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของอาชีพกับภาระของรับปริการประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๙๘	
๓๓ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของรายได้กับภาระของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๙๙	
๓๔ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของที่อยู่ปลดจุบันกับภาระของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๖๒	
๓๕ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของลักษณะที่อยู่อาศัยกับภาระของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๖๓	
๓๖ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยกับภาระของรับปริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ๙๖๔	
๓๗ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของการประสบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการนิหารงาน ๙๗๑	
๓๘ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานที่ประจำ ๙๗๒	

รายการที่	หน้า
๓๕ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนอยละของความสำเร็จในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงาน	๑๓๔
๔๐ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนอยละของรายได้กับภาระของรับบริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๑๓๕
๔๑ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนอยละของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยกับภาระของรับบริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๑๓๖
๔๒ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนอยละของระดับการศึกษากับภาระของรับบริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๑๓๗
๔๓ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา : แสดงอัตราส่วนอยละของรายได้กับภาระของรับบริการเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว	๑๓๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย